

Охорона рідкісних та зникаючих видів рослин є невід’ємною складовою загальної проблеми охорони, відновлення, збагачення й раціонального використання рослинного світу. Слід суворо дотримуватися природоохоронного режиму на заповідних ділянках, заборони зривати рослини, викопувати цибулини, кореневища, бульби для пересаджування уквітники, заготовляти лікарські рослини усіх видів, що занесені в Червону книгу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Електронне джерело: <https://vseosvita.ua/library/tema-roslynnyi-svit-ta-ioho-okhorona-608806.html>
2. Електронне джерело: <https://osvita.ua/vnz/reports/geograf/26172/>
3. Електронне джерело: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/Популяційна-екологія-рослин-Симпозіум-2022_23_06_22.pdf
4. Електронне джерело: <http://referat-ok.com.ua/work/osnovni-zahodi-okhoroni-roslinnogo-sv/>
5. Електронне джерело: https://lenakhorohova.blogspot.com/p/blog-page_2564.html

АНТРОПОГЕННИЙ ВПЛИВ НА ВОДНІ ЕКОСИСТЕМИ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ

Гулько О.С., студент

Циганок Є.Ю. – доктор філософії з географії, асистент кафедри фізичної географії та геоecології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Дослідження антропогенного впливу на водні екосистеми є вкрай актуальним, адже спрямоване на розуміння проблем та розробку стратегій для збереження природних ресурсів та забезпечення сталого розвитку Карпат. Водні ресурси та екосистеми є невід’ємною частиною природної спадщини, яка

становить унікальність і життєву силу Карпатського регіону. Проте нині антропогенний пресинг перевищив можливості водних екосистем до самовідновлення, і це загрожує екологічній цілісності цього унікального регіону України.

Збереження різноманіття рослинного та тваринного світу включає, в основному, найважливіші складові екосистеми – фонові та рідкісні види. Оцінка стану будь-якої екосистеми здійснюється за наявністю та чисельністю рідкісних видів, які слугують індикаторами їхнього стану. Особливо вразливими в останній час стали раритетні види флори та фауни [1, с. 160].

Основним чинником виникнення конфліктів природокористування, і як наслідок – геоекологічних проблем водних екосистем Карпатського регіону є масовий туризм. Найбільш трансформованим є гірський масив Свидовець, де водяться щонайменше 93 рідкісних видів тварин Червоної книги України. Також тут знаходиться більш ніж половина льодовикових озер України. Усі ці річкові та озерні екосистеми є вкрай важливими для ендемічних видів Карпат. Створення туристичної інфраструктури території, руйнування лісів, будівництво мережі доріг та готелів з водозбірними каналізаційними каналами спровокували зміни в гідрологічному режимі [4].

Одним з джерелом забруднення водних об'єктів можна виділити джипінг, який є досить популярною туристичною атракцією. Окрім того, що він завдає серйозного шумового забруднення для водних екосистем, він забруднює річки і струмки нафтопродуктами. Це скорочує видове різноманіття та в цілому призводить до загальної деградації водних об'єктів і середовища навколо них [3].

З метою комплексного оцінювання антропогенного впливу на водні екосистеми Карпатського регіону запропоновано наступний алгоритм (рис. 1). Для оцінювання рівнів забруднення варто збирати і опрацьовувати дані польового знімання, картографічні, статистичні, літературні джерела, використовуючи кількісні та якісні показники.



Рис.1. Алгоритм дослідження антропогенного впливу на водні екосистеми Карпатського регіону (розроблено автором)

Отже, найгострішою проблемою водних екосистем Карпат є нерациональне використання та відсутність охорони водних ресурсів [2]. Забруднення водойм є критичним в тому числі й через відсутність очисних споруд у населених пунктах і тваринницьких фермах. Антропогенна діяльність, пов'язана із сільськогосподарським виробництвом, водо- та лісогосподарською діяльністю, розорюванням і вирубуванням території, призводить до істотної зміни умов формування річкового стоку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Possible ecologically based ways of preserving and developing the Ukrainian Carpathians / V. I. Nikolaichuk та ін. Biosystems diversity. 2016. Т. 24, № 1. С. 157–163. URL: <https://doi.org/10.15421/011619>
2. Гуцуляк Ю. Г. Проблеми сталого розвитку карпатського регіону. Ефективна економіка. 2009. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=27>
3. Нелегальний джипінг в Карпатах. Що кажуть екологи та експерти з екополітики. Суспільне Новини. URL: <https://suspilne.media/573299-nelegalnij-dzipping-v-karpatah-so-kazut-ekologi-ta-eksperti-z-ekopolitiki/>
4. Проблеми, пов'язані з водою. Free Svydovets Вільний Свидовець. URL: <https://freesvydovets.org/water-problems/>